

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΚΟΡΥΦΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ 2016

24-25 Οκτωβρίου, Βραυρώνα

ΤΕΛΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

Οι εκπρόσωποι των οικονομικών και κοινωνικών επιτροπών και των οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων και παρεμφερών οργανισμών της ευρωμεσογειακής περιοχής πραγματοποίησαν την ετήσια διάσκεψή τους στις 24 και 25 Οκτωβρίου στη Βραυρώνα Αττικής. Η συνεδρίαση αυτή αποτέλεσε την 21η έκδοση της Ευρωμεσογειακής Διάσκεψης Κορυφής, που θεσπίστηκε δυνάμει της εντολής που έδινε η Δήλωση της Βαρκελώνης το 1995.

Η περιοχή της Μεσογείου βρίσκεται αντιμέτωπη με σημαντικές προκλήσεις, όπως ο πόλεμος, η τρομοκρατία, η ανάγκη κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, οι σημαντικές προσφυγικές ροές. Αυτές οι προκλήσεις δείχνουν ότι, περισσότερο από ποτέ, η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι προς Νότον γειτονικές της χώρες πρέπει να συνεργάζονται στενότερα στην υλοποίηση της πολιτικής γειτονίας.

Οι συμμετέχοντες συζήτησαν για ορισμένα από αυτά τα ζητήματα, και ειδικότερα για την **προώθηση της νόμιμης μετανάστευσης, την κοινωνική προστασία και τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, τη σημασία της γυναικείας επιχειρηματικότητας και την επικείμενη διάσκεψη COP22 στο Μαρόκο.**

Οι συμμετέχοντες:

Αναφορικά με τις προκλήσεις στην Ευρωμεσογειακή περιοχή

1. **καταδικάζουν όλες τις μορφές βίας και τρομοκρατίας**, τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την καταπάτηση θεμελιωδών δικαιωμάτων στην περιοχή της Μεσογείου, και ζητούν επείγουσα πολιτική λύση στην κρίση της Συρίας, η οποία δεν δημιουργεί μόνον ανείπωτη ζημία στους κατοίκους των πληγιστών περιοχών αλλά έχει και βαθύ αντίκτυπο στην περιοχή·
2. καλούν την ΕΕ και τη διεθνή κοινότητα να αναγνωρίσουν το σημαντικό ρόλο και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι προς Νότον γείτονες χώρες της ΕΕ που υποδέχονται πρόσφυγες, πρωτίστως η Ιορδανία και ο Λίβανος που φιλοξενούν δυσανάλογο αριθμό σε σχέση με τον πληθυσμό τους, καθώς και η Ελλάδα, η Ιταλία, η Τουρκία και η Τυνησία, ζητούν δε από την ΕΕ να αναλάβει τις ευθύνες της μέσω, μεταξύ άλλων, αυξημένης συνεργασίας και οικονομικής στήριξης σε αυτές τις χώρες·

3. υπογραμμίζουν ότι η αναγκαία ενίσχυση της **ασφάλειας**, παρότι θεμιτή, **δεν πρέπει ποτέ να λειτουργεί σε βάρος των ανθρωπίνων αξιών** τις οποίες μοιράζονται όλες οι χώρες εταίροι, ή σε βάρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων όλων των πολιτών·
4. εκτιμούν ότι η πολιτική γειτονίας πρέπει να αναδεικνύει τη σχέση μεταξύ αστάθειας, φτώχειας, ανισοτήτων και έλλειψης ευκαιριών, πράγματα τα οποία δύνανται να ενισχύσουν την ευαισθησία στη ριζοσπαστικοποίηση και να παρεμποδίσουν τη διαδικασία εκδημοκρατισμού. Για αυτό οι συμμετέχοντες κρίνουν ότι πρέπει να δημιουργηθούν συνεργίες που θα συνδυάζουν την ασφάλεια, το εμπόριο και την ανάπτυξη·
5. υπογραμμίζουν ότι, στο ίδιο πνεύμα, οι αναπτυξιακές πολιτικές για την περιοχή δεν πρέπει να επικεντρώνονται αποκλειστικά στο εμπόριο. Είναι εξίσου αναγκαία η στήριξη της κατάρτισης, της καινοτομίας, του επιχειρείν, καθώς και η δημιουργία επενδυτικού σχεδίου για την ανάπτυξη της περιοχής·
6. καλούν τις πολιτικές αρχές και τη διεθνή κοινότητα να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την επιτάχυνση της επίτευξης **δίκαιης και βιώσιμης λύσης στην σύγκρουση Ισραήλ-Παλαιστίνης** με βάση τα σχετικά Ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και την αρχή ανεξάρτητου Παλαιστινιακού κράτους δίπλα στο κράτος του Ισραήλ· οι αντιπροσωπείες των οργανώσεων των αραβικών χωρών, καθώς και άλλων οργανώσεων, θεωρούν ότι μια δίκαιη και βιώσιμη ειρήνη πρέπει να βασίζεται στα ψηφίσματα 242 και 338 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών·
7. εκφράζουν την μεγάλη ανησυχία τους για την πρόσφατη υποβάθμιση του **ρόλου των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών** και για τις βιαιοπραγίες σε βάρος των εκπροσώπων τους και καλούν όλες τις κυβερνήσεις να εγγυηθούν την ελευθερία της έκφρασης και του συνεταιρίζεσθαι και της συλλογικής διαπραγματεύσεως και της ειρηνικής διαδήλωσης·
8. τονίζουν, προς τούτο, την ανάγκη ενίσχυσης της περιφερειακής συνεργασίας για την προστασία του χώρου της κοινωνίας των πολιτών και υπογραμμίζουν τη σημασία των σχετικών εργασιών των υφιστάμενων τομεακών δικτύων σε περιφερειακό επίπεδο. Σε αυτό το πλαίσιο, οι συμμετέχοντες ευχαριστούν τα παρισταμένα δίκτυα ASCAME¹, ATUC², ESMED³, SOLIDAR, το ευρωμεσογειακό δίκτυο ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη συνέλευση των πολιτών της Μεσογείου και τα ενθαρρύνουν να συνεχίσουν τις εργασίες τους.
9. Τονίζουν δε τη σημασία του κοινωνικού διαλόγου στην ευρωμεσογειακή περιοχή και εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την εγκαινίαση του πιλοτικού προγράμματος για την προώθηση του κοινωνικού διαλόγου στην νότια ακτή της Μεσογείου (SOLID)·

¹ Ένωση εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων της Μεσογείου

² Συνομοσπονδία αραβικών συνδικαλιστικών οργανώσεων

³ Ευρωμεσογειακό δίκτυο κοινωνικής οικονομίας

Αναφορικά με την προώθηση της νόμιμης μετανάστευσης

10. καλούν την ΕΕ να προωθήσει, μέσω διαλόγου με τις τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, μια νέα γενιά εταιρικών σχέσεων κινητικότητας, η οποία θα περιλαμβάνει ευέλικτα συστήματα κινητικότητας και αντίστοιχες νομικές διαδικασίες για τη μετανάστευση εργαζομένων στην ΕΕ, βασισμένη στο σεβασμό των οικουμενικών δικαιωμάτων·
11. υποστηρίζουν τη θέσπιση, όπως περιλαμβάνεται στην αναθεωρημένη ΕΠΓ, **πλατφόρμας διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους για την βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας** και ενθαρρύνουν την ΕΕ να αξιοποιήσει την προθυμία τους να συμβάλουν σε αυτήν·
12. καλούν τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις χώρες της νότιας Μεσογείου να **ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές υφιστάμενων διμερών συμφωνιών εργατικής μετανάστευσης** με στόχο την ανάπτυξη τέτοιων συμπράξεων μεταξύ των χωρών της περιοχής·
13. τονίζουν την ανάγκη ανάπτυξης δράσεων όπως η κατάρτιση στη χώρα προέλευσης και η ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών αναζήτησης εργασίας, καθώς και την ανάγκη **αποτελεσματικής αναγνώρισης των τίτλων και των προσόντων που αποκτώνται μέσω τυπικών και μη τυπικών εμπειριών**, πράγμα που θα ωφελήσει τόσο τους αναζητούντες εργασία όσο και τους εργοδότες· ενθαρρύνουν δε τις κυβερνήσεις της περιοχής να στηριχθούν στο σχετικό έργο του Ευρωπαϊκού ιδρύματος κατάρτισης·
14. επισημαίνουν ότι η καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων, καθώς και η προάσπιση της ίσης μεταχείρισης των μεταναστών, πρέπει να αποτελούν προτεραιότητες για την ΕΕ. Ομοίως, οι μετανάστες εργαζόμενοι πρέπει να σέβονται, όπως όλοι οι πολίτες της Ένωσης, τη νομοθεσία και τις εθνικές αξίες της χώρας υποδοχής·
15. υπενθυμίζουν την ανάγκη διασφάλισης της συνοχής μεταξύ των μεταναστευτικών πολιτικών και των πολιτικών διαχείρισης των προσφυγικών ροών και την ανάγκη, επικύρωσης, από όλες τις χώρες, της διεθνούς σύμβασης για την προστασία των μεταναστών και των οικογενειών τους·

Σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση και το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης

16. υπογραμμίζουν ότι η πρόσφατη οικονομική κρίση κατέστησε πιο επιτακτική την ανάγκη κοινωνικής προστασίας σε καιρούς οικονομικής αβεβαιότητας, χαμηλής ανάπτυξης και αυξανόμενων ανισοτήτων, προστασία που θα λειτουργήσει ως δίχτυ ασφαλείας που θα συμβάλει στην άμβλυνση, για τους δικαιούχους της, των επιπτώσεων της κρίσης·
17. επισημαίνουν ότι δεδομένης της αυξανόμενης κινητικότητας των εργαζομένων, απαιτούνται προσπάθειες και δεσμεύσεις στον τομέα του συντονισμού της κοινωνικής ασφάλισης **προκειμένου να προστατευτούν τα δικαιώματα των μεταναστών εργαζομένων από τις χώρες της νότιας Μεσογείου που ενδέχεται να εργάζονται για ορισμένο χρονικό διάστημα στην ΕΕ και να προστατευτούν οι υπήκοοι της ΕΕ στην εργασία τους εκτός ΕΕ**·

18. καλούν τα κράτη μέλη της ΕΕ να αναπτύξουν **κοινή ευρωπαϊκή προσέγγιση στο συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης**, καθώς θα ωφεληθούν από μια τέτοια προσέγγιση μεταξύ της ΕΕ και άλλων περιοχών του κόσμου·
19. επισημαίνουν ότι η προώθηση της κοινωνικής προστασίας με την άρση των αποκλεισμών και την καταπολέμηση της φτώχειας συγκαταλέγονται στους τομείς δράσης και τους στόχους που θα αναπτύξει η **Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της ΔΟΕ**·
20. υπογραμμίζουν τη σημασία της κατανόησης των διαφορετικών επιπέδων κοινωνικής προστασίας στις χώρες της Ευρωμεσογειακής περιοχής και του **ρόλου που μπορεί να επιτελέσει η κοινωνική προστασία στην εξασφάλιση της ανάπτυξης της ευρωμεσογειακής συνεργασίας**·

Αναφορικά με την COP22

21. τάσσονται υπέρ της πλήρους συμμετοχής των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών, σε παγκόσμιο, εθνικό και υποεθνικό επίπεδο, στην αξιολόγηση των εθνικών δεσμεύσεων και, πρωτίστως, στην υλοποίηση της Συμφωνίας του Παρισιού. Χωρίς τη πλήρη συμμετοχή τους δεν μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι της Συμφωνίας, και συγκεκριμένα να περιοριστεί η αύξηση της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη κάτω από τους 2 °C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα και να συνεχιστεί η δράση για τον περιορισμό της σε 1,5 °C·
22. καλούν τις κυβερνήσεις της Ευρωμεσογειακής περιοχής να **αναπτύξουν μια πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, η οποία θα διευκολύνει και δεν θα παρεμποδίζει τις δράσεις της κοινωνίας των πολιτών υπέρ της κλιματικής προστασίας** και επιδοκιμάζουν το αποτέλεσμα της διάσκεψης MEDCOP22 ως πολύτιμη συμβολή της περιοχής της Μεσογείου στην παγκόσμια προσπάθεια κατά των κλιματικών αναταράξεων, συνιστούν δε να δοθεί συνέχεια στις υποσχέσεις και τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στη Μασσαλία το 2015 και στην Ταγγέρη το 2016·
23. επισημαίνουν το **κοινό συμφέρον όλων των παράκτιων χωρών όσον αφορά την προστασία της Μεσογείου** και το όφελος που θα έχει μια συντονισμένη προσέγγιση για όλες τις κοινωνίες και τους πολίτες της περιοχής, ιδίως δε όσον αφορά τις προστατευόμενες θαλάσσιες ζώνες, την άρδευση, τη διαχείριση των υδάτινων πόρων και την καταπολέμηση της απερίμωσης·
24. τονίζουν ότι δεν πρέπει να παραβλέπεται ο αντίκτυπος των προσφυγικών ροών στη ικανότητα των χωρών που φιλοξενούν μεγάλο αριθμό προσφύγων να αντιμετωπίσουν την κλιματική αλλαγή και πως πρέπει να αναπτυχθούν ικανοί μηχανισμοί στήριξης·

Αναφορικά με τη γυναικεία επιχειρηματικότητα

25. αναγνωρίζουν ότι οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στον επιχειρηματικό κόσμο και ότι απαιτείται πρόοδος όσον αφορά την εκπαίδευση, ειδικά προγράμματα κατάρτισης, την πρόσβαση στη χρηματοδότηση και τις υπηρεσίες υποστήριξης των επιχειρήσεων. Οι **αυξημένες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες λόγω του φύλου τους**

αναφορικά με αυτές τις πτυχές πρέπει να αρθούν προκειμένου η συμβολή τους στην οικονομία της Ευρωμεσογειακής περιοχής να αναπτύξει πλήρως το δυναμικό της·

26. υποστηρίζουν την προσπάθεια της Γραμματείας της Ένωσης για τη Μεσόγειο να αναπτύξει έργα γυναικείας επιχειρηματικότητας στην περιοχή και **καλούν τα κράτη μέλη της ΕγΜ να τιμήσουν τις δεσμεύσεις** που ανέλαβαν κατά την Τρίτη Υπουργική Σύνοδο για την Ενίσχυση του ρόλου των γυναικών στην κοινωνία που διεξήχθη στο Παρίσι το 2013·
27. καλούν όλες τις χώρες της ευρωμεσογειακής περιοχής να αναπτύξουν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις, ιδίως μέσω ειδικών εργαλείων για τις νέες γυναίκες, τα οποία θα βελτιώνουν την πρόσβαση σε αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας, θα προωθούν τη γυναικεία επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία επιχειρήσεων από γυναίκες και θα αναπτύσσουν προγράμματα καθοδήγησης·

Αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας

28. επιδοκιμάζουν την προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης σχετικά με την αύξηση των διαβουλεύσεων με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και υπογραμμίζουν την **προθυμία των συμμετεχόντων να λάβουν μέρος σε πραγματική ανταλλαγή προκειμένου να μοιραστούν την εμπειρογνώσια και τη γνώση τους** όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της νότιας γειτονίας της·
29. επισημαίνουν ότι αυτή η ανταλλαγή πρέπει να βασίζεται στη χειραφέτηση της κοινωνίας των πολιτών σε όλες τις χώρες, σε διαφανή συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, η οποία θα επιτρέπει στους **ενδιαφερόμενους φορείς να έχουν πρόσβαση στις αναγκαίες πληροφορίες και θα περιλαμβάνει τακτικό και σαφή μηχανισμό διαβούλευσής τους**·
30. ζητούν η ΕΠΓ να εξασφαλίσει ότι η **συμμόρφωση με τα θεμελιώδη ανθρώπινα, αστικά, πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα** αποτελεί απαραίτητο όρο για την περαιτέρω ανάπτυξη της σχέσης μεταξύ της ΕΕ και της γειτονίας της·
31. υπογραμμίζουν τη σημασία του κοινωνικού διαλόγου ως ακρογωνιαίου λίθου των χρηστών βιομηχανικών και εργασιακών πολιτικών και συνιστούν θερμά ο σεβασμός των προτύπων της ΔΟΕ να αποτελεί μέρος της πρακτικής αξιολόγησης της ΕΕ όσον αφορά τις νότιες χώρες εταίρους της·

Αναφορικά με μελλοντικές δράσεις

Οι συμμετέχοντες δεσμεύονται:

32. να διατηρήσουν τις δραστηριότητες και της ετήσιες διασκέψεις τους, μέσω συνεχούς συνεργασίας μεταξύ των οικονομικών και κοινωνικών επιτροπών της περιοχής·
33. να εργαστούν για την ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου στη Μεσόγειο μέσω κοινής εργασίας που θα παρουσιαστεί κατά την επόμενη Διάσκεψη κορυφής·

34. να παρακολουθούν στενά την ανάπτυξη των υφιστάμενων πολιτικών και συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και των νοτίων γειτόνων της, ιδίως της Πολιτικής Γειτονίας και της προόδου των διαπραγματεύσεων για εμπορικές συμφωνίες, στις οποίες πρέπει να περιλαμβάνονται συζητήσεις σχετικά με ζητήματα όπως η αναγνώριση της ασυμμετρίας μεταξύ των εν λόγω οικονομιών, τα δικαιώματα των εργαζομένων, οι εκτιμήσεις αντικτύπου και η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στις διαπραγματεύσεις αυτές·
35. να καταβάλλουν κοινές προσπάθειες για την υλοποίηση των συστάσεων της Διάσκεψης όσον αφορά τη θέσπιση ελάχιστης κοινωνικής προστασίας, καθώς και για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης προκειμένου να προστατευθεί καλύτερα η κινητικότητα των εργαζομένων και οι επιχειρήσεις·
36. να συλλέγουν, να μοιράζονται και να διαδίδουν τις υφιστάμενες εμπειρίες μεταξύ των διαφόρων χωρών προκειμένου να αναπτυχθεί μεγαλύτερη και καλύτερη διμερής συνεργασία όσον αφορά την πρόσληψη μεταναστών εργαζομένων·
37. να στηρίζουν, στο μέτρο του δυνατού, τη δράση των υφιστάμενων δικτύων, δεδομένης της σημασίας τους στον περιφερειακό διάλογο·
38. να συνεχίσουν τη συζήτηση αναφορικά με τη σκοπιμότητα της συγκρότησης Συνέλευσης των μεσογειακών ΟΚΕ όπως προέβλεπε η Σύνοδος Κορυφής Euromed 2010 της Ρώμης.